REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 060-07-12/2023/10 Predlog
Ljubljana, 2. 11. 2023

Z A P I S N I K

12. redne skupne seje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je bila v četrtek, 26. 10. 2023, v dvorani Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je pričela ob 14.00 uri in se končala ob 15.15 uri.

Prisotni:
- predsednik: Mitja Gorenšček
- člani: Bojan Borovnik, Lidija Jerkič, Danijel Kastelic, David Klobasa, Oskar Komac, Igor Marentič, Anton Medved, Ivan Meglič, Leopold Pogačar, Jože Smole, Marko Staroveški, Branko Tomažič, mag. Marko Zidanšek.

Odsotni:
- člani: Matej Slapar, Peter Dermol, Aleš Pulko, Luka Steiner

Ostali prisotni:
- Marko Lotrič - Predsednik DS
- Tanja Kolander- slovensko zavarovalno združenje,
- Aleš Mikeln, Rok Jemec, Vlasta Vizjak, Primož Igerc – Vzajemna d. v. z.
- Nejka Štibernik, Urška Cvelbar- Ministrstvo za finance
- Niko Erker, Katja Grošelj Ziherl - AZN
- Daniela Dimic – ZZZS

Sejo sta sklicala predsednik komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predsedujoči Mitja Gorenšček, ter predsednik komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Danijel Kastelic so-predsedujoči.

Dnevni red: (prisotnih 14, za 14, proti 0)

Predlog dnevnega reda:

1. Predlog zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d. v. z. (ZSPVZZ) – druga obravnava, EPA 932-IX

Ad 1)

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je kot pristojna komisija obravnavala predlog zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d.v.z., z zainteresirano komisijo Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide.

Komisiji predloga zakona **ne podpirata**.

Kot poudarja predlagatelj, je razlog za sprejem predloga zakona v dokončni ureditvi premoženjskih razmerij med Vzajemno zdravstveno zavarovalnico, d. v. z. (v nadaljevanju: Vzajemna), ustanoviteljem in njenimi člani - tudi tistimi, ki so člani na podlagi sklenjenih pogodb dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, in sicer s preoblikovanjem Vzajemne v delniško družbo. Glavni cilj predloga zakona je statusno pravno preoblikovanje in transparentna jasna ureditev Vzajemne kot družbe za vzajemno zavarovanje, ustanovljene s posebnim zakonom, na način, da se določi postopek statusnega preoblikovanja ter pravice upravičencev in ustanovitelja v povezavi z navedenim postopkom.

Predsednik uprave Vzajemne je na skupni seji komisij izpostavil posebno situacijo po sprejemu ZZVZZ-T, v kateri se je znašla Vzajemna, ki z ukinitvijo prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegovo spremembo v t. i. obvezni zdravstveni prispevek izgublja 93 % primarnega poslovanja, pri čemer so v Vzajemni prepričani, da lahko nadaljujejo s poslovanjem, kljub oteženi situaciji. Obenem je poudaril, da je Vzajemna že začela z reorganizacijo kadrov in odpuščanji delavcev, pri tem pa se usmerja v prihodnost Vzajemne (v različici 2.0), ki bo še naprej zavarovalnica, ki izvaja zdravstveno zavarovanje. Nad predlogom zakona so v Vzajemni negativno presenečeni, saj se po njihovem mnenju s predloženimi zakonskimi rešitvami krši Ustavo, čemur pritrjuje tudi mnenje Zakonodajno pravne službe Državnega zbora, ki posebej opozarja na 33. in 74. člen Ustave Republike Slovenije (lastninska pravica in svobodna gospodarska pobuda).

Po besedah predsednika uprave Vzajemne je preoblikovanje Vzajemne v tem trenutku neprimerno, saj se morajo hkrati ukvarjati s prestrukturiranjem družbe in istočasno še s preoblikovanjem v delniško družbo, kar predstavlja dodatne napore in zahteva dodatna finančna sredstva, namenjena preoblikovanju družbe.

Komisiji sta bili seznanjeni tudi s pripombami Sindikata Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. (v nadaljevanju: Sindikat Vzajemne), ki meni, da se želi s predlogom zakona prisilno preoblikovati edino družbo za vzajemno zavarovanje v Republiki Sloveniji. Pri tem Sindikat Vzajemne opozarja, da je bila Vzajemna zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja že prisiljena v postopke odpuščanj

presežnih 65 delavcev, pri čemer menijo, da bi ob uresničitvi najbolj črnega scenarija statusnega preoblikovanja Vzajemne delo lahko izgubilo vseh 360 zaposlenih.
Predsednica Sindikata Vzajemne je izpostavila, da ukinitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja sicer ne nasprotujejo, ker gre po njihovem mnenju za nevzdržen sistem, a preoblikovanje Vzajemne s tem ni povezano, saj gre za povsem drugo vprašanje. Sindikat Vzajemne prav tako ocenjuje, da sta ključna cilja statusnega preoblikovanja Vzajemne v delniško družbo v skladu z aktualnim predlogom zakona doseganje dobička in privatizacija Vzajemne, čemur nasprotuje, saj je po mnenju Sindikata Vzajemne trenutna statusna oblika družbe, to je družba za vzajemno zavarovanje, edina ustrezna, pravična in socialna oblika njenega delovanja.

Komisiji sta bili seznanjeni tudi s stališčem Sveta delavcev Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. (v nadaljevanju: Svet delavcev Vzajemne). Predsednik navedenega sveta je izpostavil, da Vzajemna dobro posluje že od ustanovitve dalje - ne le v prid zaposlenih, ampak tudi vseh zavarovancev, ki sestavljajo Vzajemno kot njeni enakopravni člani. Izpostavil in povzel je tudi dejstva o statusnem preoblikovanju iz oblike družbe za vzajemno zavarovanje v delniško družbo, ki po mnenju Sveta delavcev Vzajemne predstavlja prisilen proces, ki sta mu, kot že omenjeno, s plebiscitarno večino nasprotovala celotna skupščina Vzajemne in tudi strokovna javnost. Po njegovem mnenju predlagatelj zakona prisilno in mimo zavarovancev brez stvarno utemeljenega razloga ukinja edino zavarovalno združbo v Sloveniji, ki deluje po načelih vzajemnosti, in skuša uveljaviti postopek, ki po oceni Sveta delavcev Vzajemne ni v javnem interesu in ne prinaša pozitivnih učinkov. Ocenjuje tudi, da je politični vpliv na statusno preoblikovanje Vzajemne neprimeren in lahko vodi do propada Vzajemne po zgledu zgodb z nekaterimi drugimi uspešnimi podjetji v državi.
Komisijama je svoje stališče predstavilo tudi Slovensko zavarovalno združenje (SZZ), ki je interesno gospodarsko združenje zavarovalnic in pokojninskih družb v Sloveniji in deluje že od leta 1992. Pri tem je predstavnica SZZ, kot pred njo že predstavniki Vzajemne, navedla, da je Vzajemna kot članica SZZ edina zavarovalnica v Sloveniji, ki ima statusno obliko družbe za vzajemno zavarovanje. Obstoječa statusna oblika Vzajemne po mnenju SZZ predstavlja dodano vrednost za celoten slovenski zavarovalniški sektor, saj v slovenski prostor prinaša že uveljavljene zavarovalniške pristope iz tujine. Oblike vzajemnih zavarovalnih družb so namreč v Srednji in Zahodni Evropi zelo dobro poznane, med drugim vzajemne zavarovalne družbe v EU predstavljajo kar 33 % vseh zavarovalnih družb.

SZZ opozarja tudi na to, da novela ZZVZZ-T, s katero se ukinja dopolnilno zdravstveno zavarovanje, za imetnike zavarovalnih polic v Vzajemni, torej njene člane, določa prehodno enoletno obdobje znotraj katerega lahko člani, kljub temu, da zavarovalna podlaga iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ne obstaja več, zadržijo svoje članske pravice. Zato je nepotrebno hitenje s slabimi rešitvami po oceni SZZ slabo tako za zavarovance Vzajemne kot tudi za samo Vzajemno, ki je že

zdaj, zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, že v procesu pomembnih strateških sprememb, ki zahtevajo preoblikovanje njenega poslovanja oz. poslovnega modela, pri čemer je soočena s številnimi operativnimi in fizičnimi izzivi. Preoblikovanje Vzajemne v tako občutljivem obdobju po oceni SZZ ne bi bilo primerno. SZZ izraža tudi začudenje, da predlagatelj, kolikor je znano, Vzajemne, katere preoblikovanje je predmet predloga zakona, sploh ni povabil k oblikovanju zakonskih rešitev.

Komisiji ugotavljata, da se predlagatelj o predloženih rešitvah ni posvetoval niti z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zato slednji k predlogu zakona na skupni seji komisij ni podal nobenega stališča glede predloženih zakonskih rešitev.

Komisiji sta bili seznanjeni tudi s stališčem Agencije za zavarovalni nadzor (AZN), ki izpostavlja, da je smiselno, da se Vzajemno ohrani kot delujočo družbo na trgu, a bo slednja za obstoj na trgu potrebovala ustrezni kapital. Kapitalsko mora namreč ustrezati vsem zahtevam iz ZZavar-1 in če bo v procesu preoblikovanja izplačanega preveč kapitala, bo AZN primorana ukrepati. AZN opozarja tudi na nujnost zaščite članov in članic Vzajemne v povezavi s predvidenimi spremembami statusov, deležev in razmerij članov praktično čez noč. Predstavnica Interesne skupine delojemalcev je ob predstavitvi stališča interesne skupine izpostavila mnenje Sindikata finančnih organizacij Slovenije, ki že dlje časa opozarja na otežen in ogrožen delovno-pravni položaj zaposlenih v Vzajemni, saj že prihaja do odpuščanj delavcev kot posledice dejstva, da naj bi Vzajemna zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po znanih podatkih izgubila cca 90 % svojega osnovnega prometa, preostalim cca 300 delavcem pa pretijo še dodatna odpuščanja.

Komisiji posledično pozivata odločevalce (predlagatelja in Državni zbor) k ponovnemu temeljitemu premisleku o smotrnosti in utemeljenosti predloga zakona, ki mu nasprotuje tako velik del slovenske družbe in interesnih skupin in za katerega tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora opozarja, da je v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, državni svetnik ter član komisije Danijel Kastelic.

Boštjan Vilhar, mag. posl. ved
Svetovalec III

Mitja Gorenšček
predsednik